

Colaborarea interdisciplinară în sănătate publică - contribuția sectorului farmaceutic în succesul intervențiilor de sănătate

Dr. Carmen Ungurean

Institutul National de Sanatate Publica

carmen.ungurean@insp.gov.ro

Get Flu Safe
FREE NHS JABS | PRIVATE FLU JABS

You could be entitled to a **FREE** Jab if you are:

- ✓ Pregnant
- ✓ Over 65
- ✓ Asthmatic
- ✓ Carer
- ✓ Health Condition
- ✓ Heart Disease
- ✓ Weak Immune System

FLU SAFE
WILLOW PHARMACY

Willow Pharmacy
LANGLLEY

01753 313000
www.willowpharmacy.co.uk
2 Willow Parade, Needfield Rd Langley GL3 8RN

Coronavirus
STAY SAFE SAVE LIVES

- Keep your distance
- Cough or sneeze into your elbow, or a tissue and dispose in a bin
- Don't touch your face
- Wash your hands well and often
- Download the StopCOVID 19 app
- You must use face coverings in enclosed spaces like shops, healthcare settings and on public transport

If you have coronavirus symptoms, even if mild, go home, self-isolate and book a test.
For more information go to www.gov.uk/coronavirus

NHS Public Health Agency

What to expect when coming for your flu jab at Willow

BEFORE YOUR APPOINTMENT
This flu jab is your vaccination against the flu virus. It is not a treatment of COVID-19 or other viral illnesses.

TRY AND COME ALONE
If you are bringing someone, they need to wear a face covering and avoid the pharmacy as much as possible on the day.

PREPARING FOR YOUR APPOINTMENT
Bring your own ID for the pharmacy and your appointment card for Willow Pharmacy.

ARRIVING ON TIME
If you arrive late, you may be asked to wait longer in your allocated area.

WAITING BY STORE
You might be asked to wait in an outdoor waiting area until the pharmacy is open.

WEAR PPE
You will be asked to wear a face covering and wear a hand covering when in the consultation room.

FOR CHILDREN
Bring something to distract them and ask about how to get accustomed to their own behaviour on the day.

DURING THE APPOINTMENT
You will be asked to speak clearly and slowly when answering a list of questions. An interpreter can be arranged if needed.

DURING THE VACCINATION
Your jab appointment will be asked not to touch, if they have a cough, and will not be asked to wear their face covering.

WAITING AFTERWARDS
Please wait outdoors until you have been asked to return to the pharmacy.

COVID-19 CORONAVIRUS Safe Glove Use

Proper use of disposable gloves

DOs for glove use (Part 1)

- ✓ DO continue to wash your hands regularly
- ✓ DO cover any cuts or scrapes on your hands with a dressing or plaster before putting on gloves
- ✓ DO change your gloves regularly, after each customer or encounter
- ✓ DO be cautious when removing the gloves (see our **Safe Removal of Gloves** poster)

Health Protection & Disease Prevention Directorate **COVID-19 HELPLINE 111**

1 din **30-40** de
persoane este depistata cu
HTA

1 din **80-100** de
persoane este depistată cu
diabet de tip 2

1 din **6-10** persoane
este depsitata cu **risc de**
boală
cardiovasculară

Fumat

- Ghiduri NICE
 - Sfat oportunist de renunțare la fumat;
 - Discuții de rutină privind renunțarea la fumat pacienților cu medicație de BPOC, diabet, HTA;
 - Sprijinirea campaniilor combaterea a fumatului

Sanatatea reproductiva, sexuala și HIV/SIDA

- Accesul la contraceptive hormonale;
- Sfatul de contracepție de rutină și de urgență;
- Acces la prezervative;
- Teste de sarcină;
- Sfatul privind siguranța sexuală;

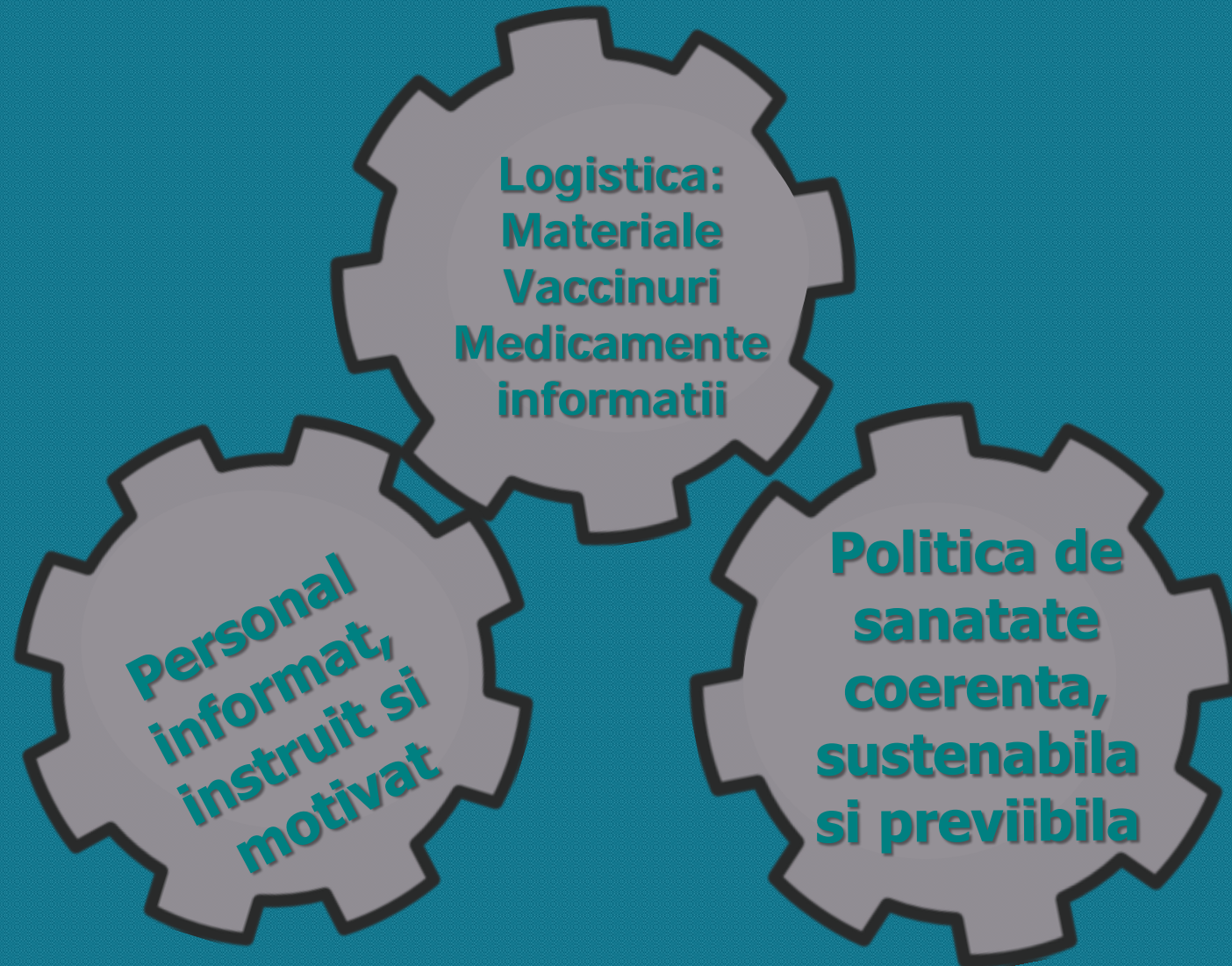
Sanatatea seniorilor

- Prevenția căderilor;
- Demența;
- Inactivitatea fizică;
- Izolarea socială și singuratatea;
- Malnutriția;

Vaccinarea și controlul infecțiilor

- Campaniile sezoniere de vaccinare: gripă, COVID 19;
- Sfatul privind siguranța și eficacitatea vaccinurilor;
- Recomandări privind utilizarea ratională a antibioticelor;
- Sfaturi privind prevenirea infecțiilor;

Farmacia este cea mai vizitată unitate sanitară a sistemului de sănătate

Codul European împotriva cancerului

Nu fumați!

Nu utilizați nicio formă de tutun.

Evitați expunerea exagerată la soare

În special în cazul copiilor.
Utilizați produse de protecție solară.
Nu utilizați aparate de bronzat.

Eliminați fumatul acasă!

Susțineți politicile în favoarea interzicerii fumatului la locul de muncă.

La locul de muncă, respectați instrucțiunile

privind sănătatea și securitatea în muncă pentru a vă proteja de substanțele cancerigene.

Luați măsuri pentru a avea o greutate corporală sănătoasă.

Aflați dacă sunteți expuși iradierilor

cu niveluri ridicate de radon natural în locuința dumneavoastră.
Luați măsuri pentru a reduce nivelurile ridicate de radon.

Fiți activ fizic în viața de zi cu zi

Limitați perioadele de timp petrecute stând așezat.

Pentru femei:

- alăptarea reduce riscul de cancer al mamei. Dacă puteți, alăptați-vă copilul.
- Terapia hormonală de substituție (THS) crește riscul apariției anumitor tipuri de cancer. Limitați utilizarea THS.

Adoptați o dietă sănătoasă!

- consumați din abundență cereale integrale, leguminoase, legume și fructe.
- limitați alimentele bogate în calorii (alimente cu conținut crescut de grăsimi sau zahăr) și evitați băuturile îndulcite.
- evitați carnea prelucrată; limitați carnea roșie și alimentele cu un conținut ridicat de sare.

Asigurați participarea copiilor dumneavoastră

la programele de vaccinare pentru:

- hepatita B (pentru nou-născuți)
- virusul papiloma uman (HPV) (pentru fete).

În cazul în care consumați alcool de orice fel, limitați-vă consumul

Pentru prevenirea cancerului este mai bine să nu beți alcool deloc.

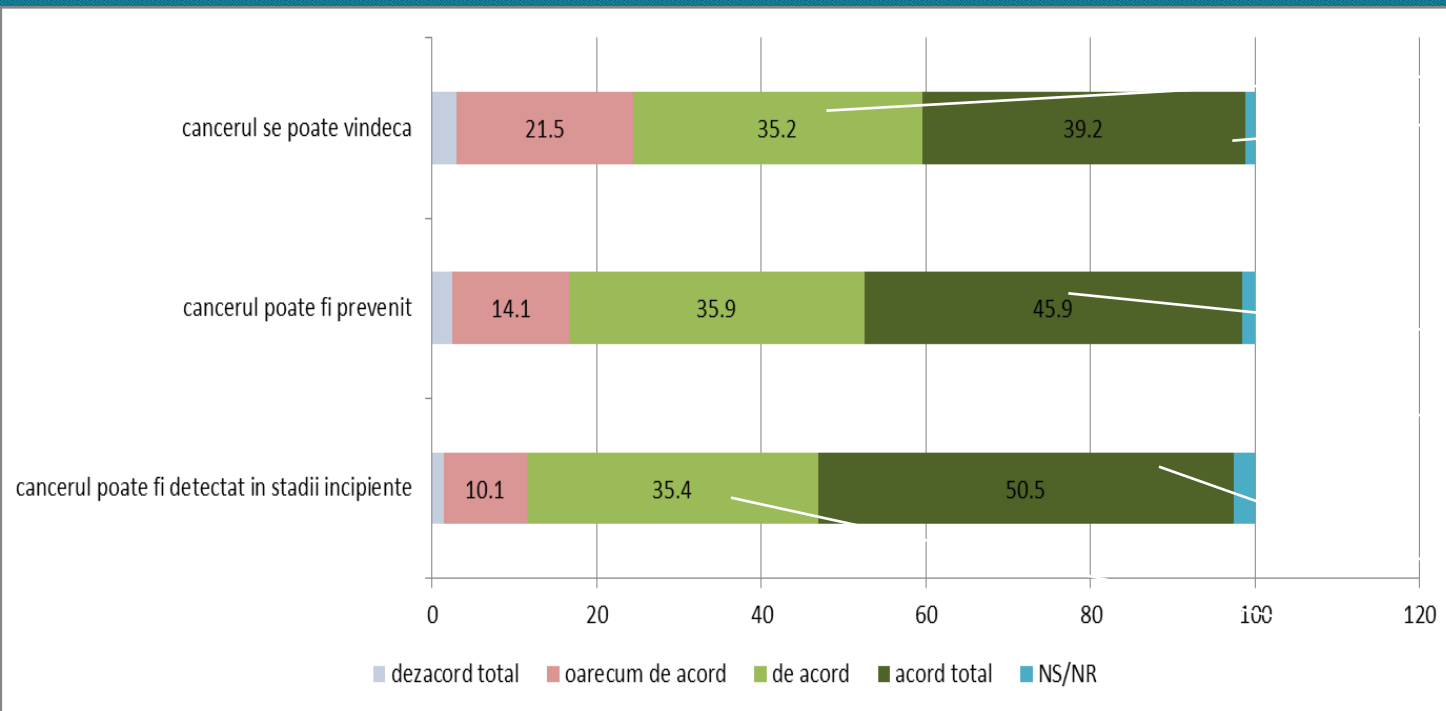

Participați la programele organizate de screening

pentru cancer:

- colorectal (la femei și bărbați)
- mamar (la femei)
- de col uterin (la femei).

Barriere?

74,4

81,1

85,9

Programul Național de Screening pentru cancerul de col uterin

Institutul Oncologic "prof. dr. I. Chiricuta" Cluj Napoca

Institutul Regional Oncologic Iasi

SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÂRGU - MUREȘ

Institutul pentru Sanatatea mamei si Copilului „Alexandrescu-Rusescu”

Institutul National de Sanatate Publica

Programul Național de Screening pentru cancerul de col uterin

CE ESTE HPV?

Virusul Papiloma Uman cunoscut sub denumirea de **HPV** (lb. engleză: **H**uman **P**apiloma **V**irus) este virusul care produce o infecție transmisă prin contact sexual. Majoritatea persoanelor active sexual se pot infecta la un moment dat pe parcursul vieții lor.

Există peste 100 de tipuri de HPV. Aceste tipuri sunt fie **de risc scăzut** și pot să cauzeze veruci (condiloame) genitale, fie **de risc înalt**, caz în care pot provoca leziuni precanceroase ale colului uterin, care dacă nu sunt depistate și nu sunt tratate la timp se pot dezvolta lent în cancer de col uterin.

Care sunt simptomele infecției cu HPV?

Infecția cu HPV **nu prezintă simptome**.

Majoritatea infecțiilor cu HPV sunt **eliminate spontan** și se vindecă de la sine, în special la femeile tinere, însă în anumite cazuri, infecția cu HPV devine persistentă și poate produce leziuni, veruci (condiloame) genitale sau leziuni precanceroase. Tipurile de HPV care produc veruci sunt diferite de cele care pot produce cancer.

Pentru a depista infecția cu HPV este important ca femeile să se testeze periodic.

Există tratament pentru infecția cu HPV?

Nu există tratament pentru infecția cu HPV, dar există tratament pentru efectele negative pe care infecția le are asupra sănătății.

Verucile (condiloamele) genitale pot fi îndepărtate. Lăsate netratate acestea se pot înmulți sau pot crește în dimensiuni.

Leziunile precanceroase ale colului uterin pot fi tratate, prin diferite metode în funcție de indicațiile medicului dumneavoastră. Astfel îndepărtați riscul de apariție a cancerului de col uterin.

POT SĂ PREVIN CANCERUL DE COL UTERIN?

DA, POȚI SA PREVI!

Cele mai eficiente metode de prevenire a cancerului de col uterin sunt **vaccinarea** fetelor împotriva virusului HPV, începând cu vârsta de 11 ani și **participarea** femeilor adulte **la programele de screening**. *

Toți oamenii activi sexual ar trebui să adopte comportamente care împiedică răspândirea infecțiilor cu transmitere sexuală:
Întârzierea debutului activității sexuale.
Limitarea numărului de parteneri sexuali.
Folosirea prezervativelor - reduce riscul transmiterii infecției cu HPV, dar nu îl elimină în totalitate.

**Informații suplimentare despre vaccinare și despre programele de screening puteți solicita și de la medicul dumneavoastră de familie.*

CE ESTE

SCREENINGUL?

Screeningul pentru cancerul de col uterin reprezintă testarea periodică, la intervale regulate, a tuturor femeilor din grupa de vârstă la risc (25 și 64 ani) pentru a depista dacă au leziuni precanceroase. Dacă aceste leziuni sunt depistate și nu sunt tratate, în timp, pot evolua în cancer de col uterin.

Tratamentul timpuriu poate salva vieți!

În cazul în care testul este negativ, acesta trebuie repetat la un interval de 5 ani sau conform indicațiilor medicului dumneavoastră.

Testele recomandate pentru prevenirea sau depistarea precoce a cancerului de col uterin sunt **Testul Babeș-Papanicolaou** și **Testul HPV** (testul HPV se efectuează numai la femei cu vârsta peste 30 ani).

CINE AR TREBUI

să fie testat?

Toate femeile cu vârsta cuprinsă între **25 și 64 de ani** ar trebui să efectueze un test de screening **o dată la 5 ani**.

Chiar dacă sunteți însărcinată, puteți efectua un test de screening. Cereți sfatul medicului dumneavoastră.

Dacă nu există simptome, TREBUIE EFECTUAT UN TEST DE SCREENING?

Infecția cu HPV începe să provoace schimbări celulare la nivelul colului uterin după mulți ani, numite leziuni precanceroase.

Majoritatea femeilor nu vor avea niciun fel de simptom înainte ca aceste leziuni să fi evoluat în cancer.

Atunci când apar simptomele, acestea sunt adesea rezultatul cancerului de col uterin avansat, dificil de tratat.

Pentru a evita cancerul avansat, femeile cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani

trebuie să se testeze periodic și să urmeze tratamentul recomandat, atunci când există semne de boală. Tratamentul leziunilor precanceroase este simplu și foarte eficient și permite reluarea vieții normale într-un timp foarte scurt.

Testele de prevenire pentru cancerul de col uterin durează aproximativ 5 minute, sunt nedureroase și sunt efectuate într-un cabinet de specialitate.

Ce se întâmplă în timpul examinării?

Testul pentru prevenirea cancerului de col uterin nu este dureros, dar poate fi puțin inconfortabil.

În majoritatea cazurilor, împreună cu testarea se va efectua și o examinare pelviană pentru a tampona ușor colul uterin.

Există diferite teste care pot fi utilizate. Unele teste dau rezultatele imediat, iar altele necesită trimiterea probei la un laborator de specialitate și așteptarea rezultatelor.

CUM SE FACE PREGĂTIREA PENTRU PROGRAMARE?

Nu efectuați programarea la testare în perioada menstruală lunară.

Nu întrețineți relații sexuale cu 24 de ore înainte de testare.

Nu faceți spălături vaginale înainte de testare.

Nu vă simțiți rușinată, medicul sau asistenta efectuează zilnic astfel de recoltări.

Purtați, dacă este posibil, o fustă sau o rochie pentru ușurarea recoltării testului.

Faceți o listă cu întrebările pe care doriți să i le adresați medicului.

Chiar dacă nu ați avut activitate sexuală de mult timp, este important să efectuați o testare.

Dacă doriți, puteți să veniți însoțită de o rudă sau o prietenă pentru mai mult confort.

Informații despre testare și test

Femeia trebuie să se dezbrace de la talie în jos și să se așeze pe spate pe masa ginecologică cu picioarele desfăcute.

Celulele recoltate vor fi apoi analizate într-un laborator de specialitate.

Medicul va introduce un specul în vagin astfel încât să poată vedea colul uterin.

Unele femei pot avea sângerări ușoare după testare, e un lucru normal și nu indică vreo problemă.

Ce înseamnă un TEST NEGATIV?

Dacă testul de screening este negativ, înseamnă că nu există modificări celulare la nivelul colului uterin. Puteți efectua o nouă testare peste 5 ani.

Este important ca testul de screening să se efectueze o dată la 5 ani, pentru a depista la timp leziunile precanceroase și pentru a putea fi tratate imediat.

Ce înseamnă UN TEST POZITIV?

Un test pozitiv de screening poate dezvălui o leziune precanceroasă, o afecțiune care poate fi tratată cu ușurință într-un cadru clinic. Leziunile precanceroase sunt ușor de

tratate și sunt vindecabile. Unele femei vor trebui să efectueze teste suplimentare pentru a se asigura de rezultat.

Un test pozitiv de screening **NU** înseamnă cancer de col uterin, ci mai degrabă un semnal de alarmă pentru efectuarea unor investigații suplimentare.

CUM se tratează?

Leziunile precanceroase

Tratamentele sunt foarte eficiente și nedureroase și asigură vindecarea completă și reluarea vieții normale într-un timp foarte scurt.

Leziunile precanceroase se tratează prin diverse metode simple, cum ar fi electrorezecția, crioterapia, coagularea termică, în funcție de individualitatea fiecărui caz.

Toate aceste tratamente sunt

Cancerul de col uterin

Cancerul de col uterin depistat în stadiu timpuriu poate fi vindecat.

Cancerul de col uterin, odată diagnosticat, presupune tratamente mai complexe, cuprinzând intervenția chirurgicală, radioterapia, chimioterapia sau o combinație a celor trei.

Tratamentul pentru cancerul de col uterin depinde de mai mulți factori, cum ar fi stadiul cancerului, alte probleme

NU ESTE

Virusul Papiloma Uman și Virusul

Imunodeficienței Umane sunt foarte diferiți și provoacă probleme de sănătate diferite.

HPV Virusul Papiloma Uman

HPV afectează pielea și membranele umede și poate cauza probleme precum veruci genitale (condiloame genitale) sau modificări anormale ale celulelor colului uterin.

HPV trăiește pe piele și se transmite prin orice fel de atingere a organelor sexuale și a tegumentelor învecinate.

HPV este o infecție mult mai frecventă decât HIV, aproape toate persoanele care sunt active sexual se poate infecta cu HPV la un moment dat în timpul vieții.

În afara cancerului de col uterin, infecția cu HPV mai poate produce și alte tipuri de cancer. Cancerul penian la bărbați, cancerul vulvar și de vagin la femei și cancer anal și orofaringian la bărbați și la femei.

Prezervativele nu sunt foarte eficiente pentru prevenirea infecțiilor cu HPV, deoarece acest virus poate trăi pe piele.

Cel mai bun mod de a preveni infecția cu HPV este prin vaccinare.

HIV Virusul Imunodeficienței Umane

HIV atacă sistemul imunitar și infecția cu acest virus poate provoca SIDA. Diagnosticul și tratamentul precoce al infecției cu HIV pot împiedica apariția bolii.

HIV trăiește în fluidele corpului, cum ar fi lichidul spermatic, lichidul vaginal, sânge și limfă și este transmis prin contact sexual neprotejat, prin transfuzii de sânge contaminat, transplant, injecții, intervenții de mică și mare chirurgie cu instrumentar incorect și incomplet sterilizat cât și în context non-medical, prin practici care presupun utilizarea acelor în comun: piercing, tatuaje, manichiură, utilizarea lamelor de ras în comun, etc.

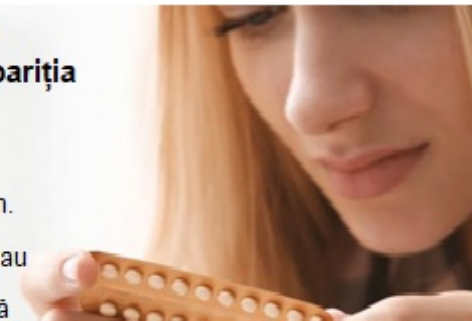
Utilizarea prezervativului, limitarea contactelor sexuale întâmplătoare reprezintă metode de prevenire eficiente și sigure împotriva infecției cu HIV.

În prezent, nu există vaccinuri pentru HIV.

Dispozitivele intrauterine (DIU) sau pilulele contraceptive pot duce la apariția cancerului de col uterin?

Nu. Dispozitivele intrauterine și pilulele contraceptive NU provoacă cancer de col uterin.

În fapt, există studii care arată că femeile care au DIU implantat au un risc mai scăzut de infecție cu HPV. Totuși, există cercetări care sugerează

CARE SUNT

FACTORII DE RISC?

Mulți parteneri sexuali
Cu cât numărul partenerilor sexuali este mai mare cu atât este mai mare riscul de infecție cu HPV.

Activitate sexuală timpurie
Debutul vieții sexuale la o vârstă fragedă crește riscul de infecție cu HPV.

Un sistem imunitar slăbit
Este posibil ca riscul de a dezvolta cancer de col uterin să crească dacă sistemul imunitar este slăbit de alte probleme de sănătate sau de tratamente cu imunosupresoare.

Alte infecții cu transmitere sexuală
Dacă există și alte ITS cum ar fi chlamydia, gonoreea, sifilisul și HIV, acestea pot duce la creșterea riscului de apariție a infecției cu HPV.

Fumatul
Fumatul este asociat cancerului de col uterin cu celule scuamoase.

CUM POT REDUCE RISCUL APARIȚIEI

CANCERULUI DE COL UTERIN?

Limitarea numărului de parteneri sexuali
Amânarea debutului activității sexuale

Vaccinare împotriva HPV
Administrarea unui vaccin pentru a preveni infecția cu HPV poate reduce riscul de cancer de col uterin și alte tipuri de cancer legate de HPV.

Testare HPV și Babeș-Papanicolaou
Testele HPV și Babeș-Papanicolaou pot depista leziuni precanceroase ale colului uterin, astfel încât acestea pot fi monitorizate și tratate.

Protejare în timpul sexului
Riscul de cancer de col uterin poate fi redus dacă se iau măsuri pentru a preveni infecțiile cu transmitere sexuală cum ar fi utilizarea prezervativului la fiecare contact sexual și limitarea numărului de parteneri sexuali. Atenție, prezervativul nu oferă protecție completă împotriva infecției cu HPV.

Renunțare la fumat

Există strategii de renunțare la fumat care pot fi discutate cu un medic sau cu o persoană de specialitate.

Programele pilot de screening pentru cancerul de sân

- Femei 50-69 ani - mamografie

Institutul Regional
Oncologic Iași

Institutul Oncologic "prof. dr. I. Chiriac"
Cluj Napoca

Programele pilot de screening pentru cancerul colorectal

Femei si bărbați 50-74 ani – test FIT

PROGRAM NAȚIONAL DE SCREENING PENTRU CANCERUL COLORECTAL

Stiați că? Participă la screening!

- 1 din 23 persoane va dezvolta cancer colorectal
- Dacă ai între 50 și 74 ani, urmează recomandările medicului tău de familie.
- Ridică pachetul de testare F.I.T de la medicul de familie
- Returnează pachetul de testare F.I.T medicului tău de familie

Cancerul colorectal apare în mod egal la femei și bărbați

Testul de screening pentru cancerul colorectal – testul F.I.T – depistează sângerări în materiile fecale înainte de apariția simptomelor

Testul F.I.T se face o dată la 2 ani

Riscul de cancer crește cu vârsta. Majoritatea cazurilor apar după 50 de ani.

Screeningul pentru cancerul colorectal reduce riscul de cancer cu până la 75%

www.fundeni-coloscreening.ro

PROGRAM NAȚIONAL DE SCREENING PENTRU CANCERUL COLORECTAL

4 din 100 persoane vor fi diagnosticate cu cancer colorectal în timpul vieții.

Screeningul pentru cancerul colorectal poate preveni cancerul prin depistarea și tratamentul prompt al leziunilor precanceroase și poate depista boala înainte de apariția semnelor și simptomelor. Cancerul colorectal depistat în fazele lui incipiente se poate vindeca.

- 2020 12.938 cazuri noi
- 2020 6.903 decese
- 5.300.000 persoane nu beneficiază de screening

Dacă ai între 50 și 74 de ani participă la screeningul pentru cancerul colorectal atunci când medicul tău de familie îți recomandă.

6 pași pentru a reduce riscul de cancer colorectal

- Participă la screening
- Redu consumul de alcool
- Luăți măsuri pentru a avea o greutate corporală sănătoasă
- Adoptați o dietă sănătoasă
- Fii activ fizic în fiecare zi
- Nu fumați

Nu mai aștepta: participă la screening regulat

Discută cu medicul tău de familie pentru a-ți afla riscul de cancer colorectal

Discută cu medicul tău de familie pentru a afla cum poți participa la screening

www.fundeni-coloscreening.ro

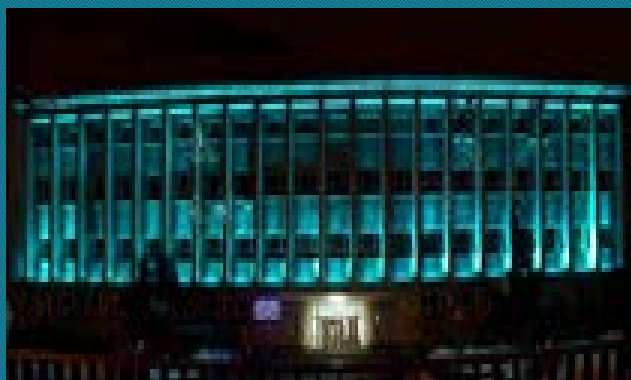
Institutul Clinic Fundeni

UMF - Craiova

Spitalul Militar Central

UMF - Constanta

Campanii de informare și conștientizare

Muğumesc,

